

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський державний університет
Освітня програма	31390 інформаційні технології проектування
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

29.03.2024 р.

Справа № 0275/АС-24

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 12 "Інформаційні технології" у складі:

Савенко Олег Станіславович – головуєчий,
Доренський Олександр Павлович,
Єфіменко Андрій Анатолійович,
Корченко Олександр Григорович,
Любченко Віра Вікторівна,
Прокопенко Тетяна Олександрівна,
Рак Тарас Євгенович,
Сенів Максим Михайлович,
Турбал Юрій Васильович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Сумський державний університет
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	31390
Назва ОП	інформаційні технології проектування
Галузь знань	12 Інформаційні технології
Спеціальність	122 Комп'ютерні науки
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

ОНП має сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії розвитку СумДУ (<http://bit.ly/3KEYG3r>) та Стратегічним планом розвитку СумДУ на 2020-2026 роки (<https://sumdu.edu.ua/uk/about-sumdu/gen-info/misiia-viziiia-stratehiiia.html>), зокрема в контексті підготовки висококваліфікованих фахівців з інформаційних технологій провадити дослідницьку діяльність, розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі інформаційних технологій проектування на основі досліджень та інновацій.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

До розробки та обговорення ОНП були залучені усі зацікавлені сторони. Здобувачі та роботодавці інституційно долучені до процесу розробки ОНП. Врахування інтересів здобувачів здійснюється через ряд опитувань, в тому числі щодо якості ОП. Представники компанії (GlobalLogic, Custom Software Development Limited., AMC Bridge, Inc, UkraineCodeminders/Tristero Consulting, ТОВ «АПТІМАЙЗД ОПЕРЕЙШНЗ») вносили пропозиції щодо збільшення навчально-дослідної складової ОНП, перерозподілу аудиторних годин для ОК5, ОК7, які надають можливість поглибити формування у студентів спеціалізованих компетентностей (<https://itp.elit.sumdu.edu.ua/council-of-employers.html>).

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Мета освітньої програми враховує кон'юнктуру ринку праці, регіональний контекст (через залучення регіональних роботодавців) Акценти ОНП направлені на потребу ринку і підтверджені договорами про співпрацю із достатньою кількістю ІТ-компаній, які мають свої центри розробки та досліджень на Сумщині: ТОВ «МАЙНДКЕЙ» (№15 23.10.2015р.), ТОВ «АПТІМАЙЗД ОПЕРЕЙШНЗ» (№0016/52.17.12-2019м 1.11.2019р.), ТОВ «Брокодерс» (№52.17.12-2020м /0001 31.01.2020р), ТОВ «АМС Брідж ЛЛС» (№52-2020м/0002 25.02.2020р.) та інших (<https://bit.ly/3SdWQIW>).

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОНП повністю охоплює результати навчання, визначені Стандартом вищої освіти за спеціальністю « Комп'ютерні науки ». Усі визначені Стандартом результати досягаються за рахунок обов'язкових освітніх компонент і таким чином забезпечуються для здобувачів вищої освіти, яку б освітню траєкторію вони не вибрали. Компетентності та результати навчання зафіксовані в робочих програмах навчальних дисциплін, програмі практики та методичних вказівках до виконання магістерської кваліфікаційної роботи. Змістове наповнення освітніх компонент розробляється у відповідності до цих документів з метою досягнення визначених результатів навчання.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОНП (https://itp.elit.sumdu.edu.ua/programs/master_scientific_program.html) за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки» відповідає вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту», а також Стандарту вищої освіти за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти і становить 120 кредитів ЄКТС, на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти відводиться 30 кредитів ЄКТС, перелік яких наведено на сторінці сайту кафедри (https://itp.elit.sumdu.edu.ua/programs/master_scientific_program.html).

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

ОНП складається з 16 нормативних ОК та 6 вибіркового ОК. Також ОНП містить науково-дослідну складову (ОК 11-ОК 14), яка направлена на роботу за темою дисертаційного дослідження. ПРН формуються за рахунок обов'язкових ОК та підсилюються вибіркового ОК. Зміст ОНП має чітку структуру, освітні компоненти, включені до ОНП, складають логічну взаємопов'язану систему. Обов'язкові освітні компоненти ОНП дозволяють досягти цілей та всіх програмних результатів навчання, що прозора прослідковується у всіх робочих програмах та силабусах навчальних дисциплін.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП відповідає заявленій предметній області спеціальності. Програмні результати навчання формуються за рахунок обов'язкових освітніх компонент та підсилюються вибіркового, каталог яких щорічно оновлюється. Це чітко зазначено в матриці забезпечення програмних результатів навчання та робочих програмах усіх освітніх компонент ОНП.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

ОНП «Інформаційні технології проектування» передбачає 25% від загального обсягу кредитів на ОК вільного вибору. Кількість запропонованих ОК з вибіркового блоку в ОНП є достатньою для формування індивідуальної траєкторії здобувачів. Вибір ОК здійснюється здобувачами ОНП з каталогу загальної підготовки (<https://bit.ly/ztRhpDb>) та професійної підготовки (<https://bit.ly/ztWoIXf>), які формуються в поточному навчальному році на наступний навчальний рік та оновлюються кожного року. Механізм вибіркового (включає три етапи та затверджений Радою з якості СумДУ (<https://bit.ly/41qkINL>)) ретельно прописаний у документах і є дієвим.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

ОНП передбачає обов'язкову ОК «Науково-дослідницька практика» обсягом 10 кредитів ЄКТС, що здійснюється згідно з навчальним планом, програмою і методичними рекомендаціями (https://itp.elit.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/10/MV_naukovo_doslidna_praktyka_ONP_mahistriv.pdf). Організація проходження практики регламентується відповідно до Положення про організацію та проведення практики здобувачів вищої освіти Сумського державного університету, введено в дію наказом від 17 грудня 2021 р. Кафедра ІТ на договірній основі співпрацює з організаціями та базами практик, такими як державні установи, державні та приватні підприємства, ІТ-компанії.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

ОНП «Інформаційні технології проектування» передбачає опанування soft skills здобувачами вищої освіти, що відповідають заявленим цілям та компетентностям. Факт підтверджено аналізом змісту освітніх компонент (ЗК1-7, ФК 8, ДФК 1,2, ОК 2, ОК 3, ОК 4, ОК 6, ОК 7, ОК 10, ОК 11, ОК 12, ОК 16). В освітньому процесі використовуються відповідні форми та методи навчання, що сприяють набуттю соціальних навичок, наприклад, формування ефективної комунікації, роботи в команді, креативності, лідерства, вміння організувати навчальну та наукову діяльність колективу

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Планування навантаження здобувачів вищої освіти а також розподіл загального навантаження на аудиторну та самостійну роботу здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в СумДУ (<https://bit.ly/4b4VoBx>). Розподіл часу між заняттями і самостійною роботою регламентується навчальним та робочим навчальним планами, графіком навчального процесу. Аналіз розподілу навчального навантаження за ОНП у навчальному плані 2023р прийому в розрізі видів навчальної роботи складає: ауд. роб. – 832 год (23%), СР – 2768 год (76,9%) з них у 1,2 та 3 сем. ауд. роб. – 256 год, СРС 644 год (71,5%), у 4 сем. ауд. роб. 64 год, СРС 836 год (92,9%), що відповідає встановленим нормативам.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти за даною ОНП на час проведення акредитаційної експертизи не здійснюється, однак вона планується у майбутньому. Цьому сприяє те, що СумДУ є учасником пілотного проекту, започаткованого МОН України (№1296 15.10.2019р). Відповідно, в СумДУ відбувається процес розробки організаційно-методичного забезпечення із запровадження дуальної форми здобуття освіти (Рішення Ради із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти 30.06.2020р. (<https://bit.ly/4aKC3W7>)).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за ОНП «Інформаційні технології проектування» за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки» другого (магістерського) рівня вищої освіти оприлюднені на офіційному веб-сайті Сумського державного університету <https://vstup.sumdu.edu.ua/pravya-vstupu.html>. Правила прийому на навчання оновлюються щорічно, оприлюднюються на веб-сайті університету, не містять дискримінаційних положень та є доступними для потенційних вступників.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Вступ на навчання за ОНП здійснюється за результатами ЄВІ та фахового іспиту. Вступники на ОНП «Інформаційні технології проектування» складають фаховий іспит зі спеціальності 122 «Комп'ютерні науки», який проводиться письмово у формі тестування і включає в себе питання для перевірки базових теоретичних знань та практичних навичок вступників у галузі комп'ютерних наук. Однак, програма фахових вступних випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями не передбачає перевірку набуття особою спеціальних (фахових) компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки галузі знань 12 Інформаційні технології.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура перезарахування обсягів навчального навантаження здобувача під час навчання в іншому ЗВО або в СумДУ під час навчання за іншими ОП здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Сумському державному університеті (розділ 9) (<https://bit.ly/48oWtZ1>), в тому числі визнання результатів навчання під час академічної мобільності регулюється Положенням про академічну мобільність здобувачів фахової передвищої та вищої освіти (<https://bit.ly/3ZkiNrV>). Інформування здобувачів про можливість визнання результатів навчання забезпечується наявністю відповідної нормативної бази у вільному доступі на веб-сайті СумДУ.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регламентується Порядком визнання у Сумському державному університеті результатів неформального та/або інформального навчання здобувачів,

введеним в дію наказом ректора № 0708-І від 25 жовтня 2022 р. та який знаходиться у вільному доступі на веб-сайті ЗВО за покликанням <https://bit.ly/41rRBtg>. Перезарахування здійснюється відповідно до розділу 3 цього Порядку.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форми і методи навчання визначаються положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ (<https://bit.ly/4b4VoVx>). В силабусах наведені конкретні види форм і методи навчання, в залежності від специфіки кожної окремої дисципліни, та регламенти, які включають основну інформацію про навчальну дисципліну. Основними формами навчання, які застосовуються в ОНП є лекції, лабораторні та практичні заняття, самостійна робота, семінари, конференції. Науково-педагогічні працівники, що забезпечують ОНП мають повну академічну свободу стосовно вибору методів, форм та методів навчання і викладання освітніх компонентів. З початком пандемії COVID-19 та під час військової агресії проти України СумДУ використовує Єдину навчальну платформу MIX (<https://mix.sumdu.edu.ua/>), Google Classroom, відеоконференції Google Meet. Аналіз результатів анкетування студентів дозволяє зробити висновок, що здобувачі мають високий рівень задоволеності навчанням, викладанням та організацією освітнього процесу.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Здобувачам вищої освіти надається вся необхідна інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, а також форм семестрового контролю у межах силабусів та регламентів освітніх компонентів (<https://bit.ly/49gFgeY>). Відповідні силабуси та регламенти вибіркокових дисциплін надаються перед тим, як здобувачі мають здійснити свій вибір.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

СумДУ ретельно ставиться до залучення здобувачів до наукової діяльності, зокрема це питання розглядає Рада за якості СумДУ («Стан залучення здобувачів вищої освіти до наукової діяльності та заходи щодо її активізації» від 12 травня 2022 р (<https://bit.ly/4b9BWUg>)). Керівництво науковою роботою здобувачів здійснюється всіма викладачами кафедри індивідуально з урахуванням спільних наукових інтересів. Здобувачі ОНП традиційно з року в рік приймають участь у Міжнародній науковій конференції молодих вчених “Інформатика, математика, автоматика”. Здобувачі презентують свої розробки та результати досліджень. В рамках конференції проводиться конкурс на кращу доповідь. У 2023 р здобувачі ОНП Рудик В.В., Проценко М., Чичикало Є.А. посіли відповідно I, II та III місце на цьому конкурсі. Здобувачі ОП є призерами і учасниками (через початок широкомасштабного вторгнення підсумки конкурсу у 2022 р не були підведені) Всеукраїнського конкурсу студентських робіт з “Інформаційних систем та технологій”. У 2022 р учасники II туру - Толстоноженко С.О., Захарченко О.О. Учасниками II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі штучного інтелекту у 2023 р були Оськін Б.В., Бакляк Д.В. Здобувач ОНП Оськін Б.В. був співвиконавцем НДР (№0123U101852) у 2023 р, Толстоноженко С.О. - НДР (№0121U109558) у 2022 р. Після закінчення навчання у магістратурі у 2019 р здобувачі Антипенко Б.А, Бабак Б.А., у 2023 р здобувачі Захарченко О.О., Кравченко Д.О. та Чичикало Є.А. продовжили навчання на третьому рівні вищої освіти доктора філософії. У листопаді-грудні 2023 р магістранти першого курсу взяли участь у циклі вебінарів від представників Університету м. Ліверпуль, Великобританія, присвячених підготовці наукової роботи, літературному пошуку (<https://bit.ly/48ouh2I>).

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Оновлення ОНП та її компонентів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ (<https://bit.ly/3woSWM>) та Загальними вимогами до структури, змісту та оформлення освітніх програм (Наказ ректора №0592-І від 04.07.23 р. <https://bit.ly/3I58NvW>). Перегляд здійснюється проектною групою на основі наданих пропозицій від стейкхолдерів. НПП постійно проводять системну роботу щодо оновлення змісту освітніх компонентів.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

В СумДУ прийнята стратегія інтернаціоналізації на 2019-2025 роки <https://bit.ly/3I5dKVy>. Зазначена стратегія реалізується через: посилення іншомовної підготовки здобувачів і НПП (10 НПП володіють англ мовою не нижче рівня B2); міжнародну академічну мобільність НПП (Ю. Парфененко, Н. Мальована, В. Шендрик); викладання НПП

за кордоном (В. Шендрик); спільну з іноземними партнерами наукову діяльність (В. Шендрик); (г) наукові публікації у співавторстві з іноземними колегами (О. Бойко, В. Шендрик, В. Нагорний); участь НПП у міжнародних проектах Erasmus+ OPTIMA, UoL-SumDU Collaboration (В. Шендрик, Ю. Парфененко); організація міжнародних наукових конференцій (В. Шендрик ICIST-2022, 2023, DSMIE - 2022, 2023, UK-UA конференції по Цифровій трансформації 2023). НПП приймає активну участь в інтернаціоналізаційній діяльності. Заданою ОНП відсутня академічна мобільності серед здобувачів.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Система оцінки навчальних досягнень студентів вищого навчального закладу, визначена в Положенні про організацію освітнього процесу СумДУ (<https://bit.ly/3woSWWM>), яке викладено чіткою зрозумілою мовою та не містить дискримінаційних положень. Згідно положення передбачено проведення поточного і підсумкового контролю. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання студентів визначені в освітній програмі, навчальному плані та силабусі (регламенті) навчальної дисципліни, є абсолютно чіткими та зрозумілими.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

ОНП передбачає атестацію студентів у формі захисту кваліфікаційної роботи магістра (КРМ), що відповідає вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 122 Комп'ютерні науки для другого (магістерського) рівня. Тематика КРМ відповідає предметній області комп'ютерних наук з урахуванням профілю кафедри та освітньої програми. Вимоги до змісту і структури робіт визначаються методичними рекомендаціями, які доступні на сайті кафедри ІТ (<https://bit.ly/3OLMs8>). Атестація студентів відбувається відкрито та публічно екзаменаційною комісією з метою перевірки відповідності рівня та обсягу засвоєних знань, умінь та інших компетентностей вимогам стандарту вищої освіти. Подання кваліфікаційної роботи в електронному форматі відбувається відповідно до Положення про кваліфікаційну роботу студента СумДУ (<https://bit.ly/3u3DJt9>). Захищені КРМ зберігаються у репозиторії СумДУ (<https://bit.ly/3ONXygD>) та знаходяться у публічному доступі, що відповідає вимогам стандарту вищої освіти.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Порядок проведення контрольних заходів визначається Положенням про організацію освітнього процесу (<https://bit.ly/4b4VoBx>), а також наказом щодо створення університетської Комісії з етики та управлінням конфліктами (зі змінами, внесеними згідно з наказом №0306-I від 01.04.2020 р. <https://bit.ly/3uBdkmU>), Для запобігання конфлікту інтересів діє наказ ректора «Про заходи щодо запобігання корупції» (<https://bit.ly/3RLpmmq>), що регламентує порядок усунення від прийняття рішень та вчинення дій при конфлікті інтересів. Ці положення передбачають проведення як поточного, так і підсумкового контролю. Поточний контроль включає тести, різноманітні індивідуальні та групові завдання (звіт, презентації), тощо. До форм підсумкового контролю відносяться модульні контрольні роботи, які оцінюються під час вивчення модулів окремих дисциплін, а також іспити, атестації.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В СумДУ діє нормативна база, що складається з: Кодексу академічної доброчесності (<https://bit.ly/3yOZtH3> , що визначає політику та стандарти дотримання академічної доброчесності); Положення про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин (<https://bit.ly/3u45sdj> , що визначає процедури дотримання етики академічних взаємовідносин; Методичної інструкції щодо перевірки академічних текстів на наявність текстових запозичень, яка регламентує перевірку академічних текстів; наказів "Щодо створення університетської Комісії з етики та управлінням конфліктами" та "Про підписання декларацій про дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу" . Зазначені документи чітко визначають відповідальності та зобов'язання учасників освітнього процесу.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних у ОНП, підтверджується наявними дипломами про вищу освіту, дипломами про наукові ступені, атестатами про присвоєння вчених звань, публікаціями, свідоцтвами, отриманими за результатами фахових тренінгів, курсів (онлайн), підвищення кваліфікації тощо. Освітня та професійна кваліфікація викладачів задіяних на викладанні всіх ОК відповідає п.36, п.37, 38. постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 з відповідними змінами. Підтверджена професійна кваліфікація викладачів в цілому дозволяє досягти визначених ОПП цілей та ПРН.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП СумДУ та укладання з ними трудових договорів визначається "Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних та педагогічних працівників СумДУ та укладання з ними трудових договорів (контрактів)", що введено в дію наказом ректора від 02 листопада 2021р. №1006-I (<https://bit.ly/49ItVp7>). Також в СумДУ передбачено встановлення додаткових вимог, що характеризують якість науково-дослідної та навчально-методичної діяльності. При проведенні конкурсного відбору претенденти подають Інформаційну довідку щодо відповідності ОК освітньої та професійної кваліфікації претендента на заміщення посади та його досягнень <https://bit.ly/41StUus> , яка дає змогу всебічно оцінити кваліфікацію, та визначити терміни укладання контракту. Прозорість проведення конкурсного відбору забезпечується чіткою формалізацією вимог до претендентів та регламентацією самого процесу та супроводжується публікацією відповідної інформації на сайті університету, у друкованих засобах масової інформації. Для оцінювання рівня професійної кваліфікації претендента, який обирається на кафедрі вперше, йому може бути запропоновано проведення пробних (відкритих) лекції чи практичних занять (п. 5.2 положення <https://bit.ly/49ItVp7>).

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

В СумДУ використовується широкий спектр способів залучення роботодавців до навчального процесу, зокрема: - залучення представників роботодавців до складу Експертної ради роботодавців <https://bit.ly/3vvsqCCb> , участь у засіданнях із обговорення, внесення пропозицій щодо удосконалення змісту ОНП; - роботодавці та фахівці практики залучаються до проведення аудиторних занять (Москаленко В.В., Вступ до науки про дані); - проведення теоретичних і практичних занять викладачами-практиками, проведення гостьових лекцій, семінарів, тренінгів <https://bit.ly/3HcGsDu> ; - організація проходження науково-дослідницької практики на базі ІТ компаній та організація стажувань для студентів від ІТ-компаній. Основними базами проходження практики є : ТОВ «АПТІМАЙЗД ОПЕРЕЙШНЗ» (м.Суми), ТОВ «АМС Брідж ЛЛС», ТОВ «Брокодерс», ТОВ «ГлобалЛоджик Україна», ТОВ «ЕПАМ ДІДЖИТАЛ» («ЕПАМ СИСТЕМЗ»), ТОВ «МАЙНДКЕЙ», ТОВ «Українські інформаційні технології» (SoftServe); - залучення представників роботодавців до рецензування кваліфікаційних робіт магістрів <https://bit.ly/3vt1kp7> ; - залучення фахівців-практиків і представників роботодавців до складу екзаменаційних комісій з атестації здобувачів. Під час захисту фахівці надають системну оцінку змістовності програми підготовки та фахової підготовки випускників ОНП <https://bit.ly/3HcUDIT>; - участь у профорієнтаційних заходах, заходах сприяння кар'єри та працевлаштуванні випускників (Дні ІТ кар'єри <https://bit.ly/493on75>).

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

На ОНП «Інформаційні технології проектування» є позитивна практика залучення до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків. Для ОНП «Інформаційні технології проектування» на постійній основі залучає професіоналів-практиків та експертів галузі як викладачів та авторів окремих курсів. Москаленко В.В. (технічний директор Molfar Technologies Limited, Molfar.AI) викладає «Вступ до науки про дані». Неня А.В. («Сховища даних»), більше п'яти років співпрацює з ІТ компанією MindK, проводить курси від імені компанії та консультування компанії з напрямку баз та сховищ даних. Як гостьові лектори професіонали-практики та представники роботодавців залучаються до проведення аудиторних занять. - MindK було проведено відкриту лекцію з «Інтегровані інформаційні системи» (<https://bit.ly/3SwriQd>). - ЕПАМ було проведено відкриту лекцію з «Програмування для мобільних пристроїв» (<https://bit.ly/4aRj9Np>). - MindK цикл лекцій з «Проектування веб-орієнтованих інформаційних систем» (<https://bit.ly/3vMca8l>).

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Підвищення кваліфікації наукових та науково-педагогічних працівників у СумДУ відбувається згідно з положенням про підвищення кваліфікації співробітників СумДУ, педагогічних та науково-педагогічних працівників інших закладів освіти у СумДУ (Введено в дію наказом №0117-І від 17 лютого 2023 р., <https://bit.ly/3T2JS2w>). Всі НПП, що працюють за ОНП, мають свідоцтва про підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років (відповідні документи завантажені в систему). Також СумДУ має у своєму складі Центр розвитку кадрового потенціалу навчального закладу (<http://crkr.sumdu.edu.ua/uk/>), який надає широкий спектр програм підвищення кваліфікації. А також Лінгвістичний навчально-методичний центр СумДУ надає послуги з підготовки НПП для складання сертифікаційних іспитів на знання іноземної мови <https://bit.ly/3SeKuSs> . Так проходили стажування за кордоном (Парфененко Ю.В. 2019 р, Словаччина; Мальована Н.В., 2022-2023 р., Німеччина, Шендрик В.В. 2022-2024 р., Швеція), так і в установах України (Москаленко В.В., 2019 р., Харківський Національний університет радіоелектроніки). Стажування в ІТ компаніях України проходили Шендрик В.В., Парфененко Ю.В., 2022 рік, ЕРАМ, Нагорний В.В., 2022, 2023 рік, ЕРАМ.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

В СумДУ впроваджені дієві заходи розвитку викладацької майстерності, що спирається на: - систему преміювання НПП за різні досягнення (<https://bit.ly/3NW01ab> , <https://bit.ly/3TTd9gN>), зокрема за публікації у високорейтингових виданнях (прикладі-Нагорний В., Парфененко Ю., Лавров Є., Шендрик В.), перемогу здобувачів на Всеукр. конкурсі студ. наук. робіт (Парфененко Ю.); - систему врахування отримання сертифікатів професійної майстерності, підвищення кваліфікації відповідного міжнародного рівня у рейтингу структурних підрозділів <https://bit.ly/494jt9B> ; - через наявність практичного досвіду роботи на підприємствах за відповідним профілем враховується при визначенні терміну контракту, а також при визначенні рейтингу викладачів (<https://bit.ly/3OdZ6z1>); - систему конкурсів, у тому числі конкурси педагогічних інновацій <https://bit.ly/3S924Nm> , Інновації ІКТ для сучасної освіти ICT4EDU <https://bit.ly/47KgoYQ> , Кращі науково-педагогічні працівники <https://bit.ly/3RKBmmY> , Кращій підрозділ з організації наукової роботи студентів <https://bit.ly/3TTIakS> ;. За результатами конкурсів Неня А. у 2021 р була лауреатом конкурсу Кращій викладач очима студентів, у 2021р Нагорний В. отримав І місце на конкурсі Інновації ІКТ для сучасної освіти ICT4EDU <https://bit.ly/3T61Bb>.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

В ЗВО досягнення цілей ОНП забезпечується коштами на субрахунок кафедри для того щоб у повному обсязі реалізовувати різного роду заходи, матеріальне стимулювання, фінансування витрат на розвиток інфраструктури та оновлення навчально-лабораторного обладнання. Основним джерелом інформаційного забезпечення викладачів та студентів є бібліотека (<https://library.sumdu.edu.ua/uk/>). Електронна бібліотека СумДУ представлена електронними виданнями е-каталогу (<https://lib.sumdu.edu.ua>) та репозитарію <https://essuir.sumdu.edu.ua/> . Доступ до бібліотечного фонду можливе не лише особисто, але й віддалено через використання Електронного каталогу (<https://lib.sumdu.edu.ua>) або репозитарію (<https://essuir.sumdu.edu.ua>). Інформаційні ресурси за ОНП включають періодичні видання, у тому числі включені до Scopus, Web of Science, навчально-методичну літературу. Підготовка здобувачів за даною ОНП в основному відбувається на площах закріплених за кафедрами: інформаційних технологій, комп'ютерних наук, електроніки, загальної та прикладної фізики факультету електроніки та інформаційних технологій, іноземних мов та лінгводидактики факультету іноземної філології та соціальних комунікацій. Наявні сучасна лабораторія веб-розробки, облаштована за рахунок фінансування компанії Brosoders; наукова лабораторія призначена для розробки інформаційного забезпечення БПЛА, обладнана за рахунок коштів державного бюджету та отриманих в результаті виконання НДР; лабораторія машинного навчання, обладнана за рахунок коштів компанії Arptimized academy; лабораторія БПЛА, обладнана за рахунок коштів фірми Molfar technology; лабораторія віртуальної реальності, обладнана за рахунок коштів отриманих з грантів; лекційні зали; спортивна зала та басейн. В університеті наявна власна телестудія та кімната для запису відео, кімнати для проведення занять в режимі он-лайн (<https://studio.sumdu.edu.ua/>).

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Учасники освітнього процесу мають безоплатний доступ до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів СумДУ, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності. Усі корпуси СумДУ, комп'ютерні класи, кафедри, деканати під'єднанні до єдиної комп'ютерної мережі з виходом в Інтернет. Здобувачі вищої освіти та співробітники ЗВО мають можливість отримати для персонального використання ліцензійні операційні системи та пакети прикладного програмного забезпечення у рамках програм пільгового академічного ліцензування

(<https://bit.ly/41OOFra>). Також СумДУ забезпечує достатню кількість робочих місць на кафедрах та бібліотеках для самостійної роботи здобувачів. В умовах відключення електроенергії в університеті функціонують аудиторії з безперебійним джерелом живлення. Здобувачі та НПП мають безоплатний доступ до онлайн-платформ для навчання Coursera та UdeMy через корпоративні електронні скриньки.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Усі приміщення та умови для навчання відповідають діючим санітарним вимогам, є безпечними для життя та здоров'я, та дозволяють задовольнити їхні потреби та інтереси. Безпечність освітнього середовища гарантується за допомогою комплексної системи заходів, що включає систему охорони праці, техніки безпеки, дотримання санітарних норм та правил, протипожежної безпеки, а також системою охорони порядку. Забезпечення сприятливого морально-психологічного стану усіх учасників освітнього процесу гарантується Кодексом корпоративної культури СумДУ (<https://bit.ly/3u83XuD>). В умовах карантину університет вживав всіх необхідних заходів для збереження життя та здоров'я особового складу університету. На даний момент у зв'язку з воєнним станом в університеті обмежено проведення очних занять та масових заходів. Однак, у випадку необхідності їх проведення, використовуються аудиторії, що обладнані в укриттях або в корпусах, що мають/є наближеними до укриття. Також в умовах відключення електроенергії в університеті є змога організувати пункти освітньої та наукової незламності з безперебійним підключенням електроенергії.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

У СумДУ забезпечується освітня, соціальна, інформаційна та консультативна підтримка здобувачів ОНП «Інформаційні технології проектування». В ЗВО працює психологічна служба, яка надає безкоштовну підтримку здобувачам та викладачам університету. Також діє центр підтримки сім'ї «Студентський лелека» (<http://surl.li/ffpy>), у якому є можливість зайняти дітей на час перебування батьків в університеті. На базі центру батькам надається інформаційна, психологічна, соціально-педагогічна та юридична підтримка. У ЗВО діє стартап-центр (<https://bitly.ws/3duJu>), на базі якого за європейськими програмами проводяться навчальні курси, майстеркласи, коучтренінги, пітчінги ініціатив, краштести студентських проєктів тощо. Для отримання всієї необхідної інформації здобувачі мають змогу використовувати вебсайти СумДУ, за допомогою Особистих кабінетів, сторінки у соціальних мережах тощо. Для отримання консультаційної підтримки від викладачів з приводу ОК на сайті кафедри є графік консультацій (<https://bit.ly/47OfPQn>). Також здобувачі мають змогу безпосередньо звернутись з пропозиціями чи зауваженнями до гаранта ОНП та групи забезпечення. Університет активно допомагає здобувачам та випускникам з працевлаштуванням, для чого в співпраці з ІТ компаніями проводять різноманітні заходи, семінари, тренінги.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Порядок надання підтримки здобувачам з особливими освітніми потребами вказаний у Положенні про організацію інклюзивного навчання здобувачів вищої освіти в Сумському державному університеті (<http://surl.li/ffqg>). На даній ОНП не навчаються здобувачі з особливими освітніми потребами, проте у СумДУ забезпечено достатні умови для зарахування таких осіб на навчання (<https://bitly.ws/3duJM>). Під час огляду навчально-матеріальної бази ЕГ було показано пандуси, якими обладнані навчальні корпуси, підймальну платформу для осіб з обмеженими фізичними можливостями, ліфти та наявність туалетів для таких осіб. Однак, відсутнє відсутність обладнання для студентів із особливими потребами в бібліотеці. Для здобувачів забезпечено електронну систему підтримки навчального процесу (<https://mix.sumdu.edu.ua/>), систему дистанційного навчання (<https://dl.sumdu.edu.ua/uk/>) та електронну бібліотеку (<https://library.sumdu.edu.ua/uk/>) для зручності доступу здобувачів віддалено. В університеті функціонує проєкт «Університет, дружній до сім'ї» (<http://leleka.sumdu.edu.ua/uk/>), який здійснює сприяння гендерній рівності, створення рівних можливостей в отриманні професії молодими матерями-студентками у ЗВО. В рамках проєкту функціонує кімната для батьків з дітьми в якій передбачена можливість перебування дітей (з супроводом чи без) на час відвідування батьками занять, виконання робочих обов'язків чи вирішення інших питань у стінах ЗВО.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Виявлення та вирішення конфліктних ситуацій регулюється: Кодексом корпоративної культури СумДУ (<https://bit.ly/3u83XuD>), Кодексом академічної доброчесності (<https://bit.ly/3uOZtH3>), наказом ректора «Про запобігання корупції» (<https://bit.ly/3IXFPj7>), Положенням про організацію оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін (<https://bit.ly/3miQKJ>), Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин (<https://bit.ly/3u45sdj>), та іншими внутрішніми нормативними документами. В університеті створена та функціонує Комісія з етики (доброчесності) та управління конфліктами (<https://bit.ly/41vZKgo>), для врегулювання конфліктних ситуацій. Органи студентського самоврядування активно залучаються до вирішення конфліктних ситуацій. У кожному корпусі наявні скриньки довіри, для надання можливості анонімного звернення. Також періодично зі студентами проводяться зустрічі з деканатом та ректором СумДУ, де студенти мають можливість анонімно подати запитання, або задати його в ході зустрічі. Практики застосування політики врегулювання конфліктних ситуацій за ОНП «Інформаційні технології проектування» не було.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються в СумДУ Положенням про систему забезпечення якості вищої освіти Сумського державного університету, введеного в дію наказом ректора №1098-І від 16 листопада 2021 р. (<https://bit.ly/3gHCSUC>). Розробка та затвердження освітніх програм регулюється Методичною інструкцією «Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм» (<https://bit.ly/3GGFSLK>). Відповідно до Положення про СЗЯВО моніторинг освітніх програм здійснюється щорічно (п. 4.4). Для процедур моніторингу та перегляду освітніх програм, як правило, залучаються такі зовнішні та внутрішні стейкхолдери, як: НПП, здобувачі вищої освіти, випускники, роботодавці безпосередньо та/або через експертні ради роботодавців, участь у роботі робочої проектної групи освітньої програми, зовнішні стосовно до цієї освітньої програми експерти (як з академічної спільноти університету, так і незалежні) (п. 4.5). Перегляд ОНП «Інформаційні технології проектування» проводився у 2022 році після затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки за другим (магістерським) рівнем. Останній перегляд ОНП відбувся у 2023 році.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі беруть участь у процедурах забезпечення якості через членство в органах самоврядування, Раді із забезпечення якості СумДУ та Раді забезпечення якості факультету ЕлІТ, у роботі РПГ та Студентської агенції співдії якості освіти. В СумДУ діє система опитування здобувачів ВО через анкету щодо оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньої діяльності при вивченні навчальних дисциплін (<https://bit.ly/3zj9Yr3>). Результати опитування здобувачів ВО щодо якості освітніх програм оприлюднено на сайті (<https://bit.ly/3O8nv9a>). Щорічно проводиться конкурс «Кращий викладач очима студентів».

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Для забезпечення якості ОНП СумДУ співпрацює з роботодавцями через ЕРР зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки. Представник роботодавців входить до складу РПГ ОНП (Ноздренков В.С., провідний розробник програмного забезпечення компанії Codeminders/Tristero Consulting). Також роботодавці є рецензентами ОНП через зовнішню експертизу ОНП на етапах її затвердження і модернізації (представник роботодавців Рожок С.В., генеральний директор ТОВ ЕПАМ СИСТЕМ-УКРАЇНА).

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Інформація про відомих випускників ОНП «Інформаційні технології проектування» розміщена на вебсайті кафедри ІТ(<https://bit.ly/4aMIWaw>). Результати аналізу працевлаштування випускників ОНП за 2022-2023 роки оприлюднені на сайті факультету (<https://bit.ly/3v6NiYI>) та свідчать про працевлаштування 72% випускників даної ОНП за фахом в ІТ галузі. Випускники запрошуються для проведення гостьових лекцій, рецензування кваліфікаційних робіт, участі у тематичних заходах. На зустрічі з ЕГ випускники такі факти підтвердили. В СумДУ є Положення про оцінювання випускниками рівня їх задоволеності якістю освітніх програм, що реалізуються у Сумському державному університеті (Введено в дію наказом ректора № 0904-І від 25 жовтня 2023 р.) (<https://bit.ly/3OOnCH4>), у якому розміщено Анкету щодо оцінювання випускниками рівня їх задоволеності якістю освітніх програм, що реалізуються в Сумському державному університеті.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Виявлені недоліки в ОНП враховуються та усуваються в результаті процедури оцінювання якості ОНП. Прикладами є врегулювання аудиторного навантаження та самостійної роботи за ОК3, ОК8, ОК10.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

За результатами попередньої акредитації у квітні 2019 року надано рекомендації посилити діяльність щодо ефективнішого використання досвіду, накопиченого при співробітництві з підприємствами та зарубіжними партнерами, при формуванні змісту освіти, компетентностей студентів та освітніх програм з метою ефективного реагування на потреби ринку праці; розширити співпрацю з науковими установами України з метою поглиблення наукової складової роботи магістрів, ширше залучати студентів до виконання конкретних наукових проектів. На

сьогодні є досвід співпраці з Університетом Мальмо (Швеція), Каунаським технологічним університетом, Університетом Ліверпуля, який враховано при формуванні ОНП.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Учасники академічної спільноти змістовно залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості. За здійснення процесів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти відповідають: РПП на чолі з гарантом, Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти факультету, Рада із забезпечення якості вищої освіти університету та Центр забезпечення якості вищої освіти, Студентська агенція співдії якості освіти. У ВСЗЯ також беруть участь загальноуніверситетські служби і відділи. Все це свідчить про те, що в ЗВО сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Усі нормативні документи, які визначають та регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в СумДУ» (<https://bit.ly/48LiDPn>); «Кодексом академічної доброчесності» (<https://bit.ly/3yOZtH3>), «Кодексом корпоративної культури» (<https://bit.ly/3U6NxxI>), «Статутом СумДУ» (<https://bit.ly/3Ze6fCq>) та іншими нормативними актами, які розміщені в розділі Реєстр основної нормативної бази СумДУ (<https://normative.sumdu.edu.ua/>) на сайті університету і є загальнодоступними. Наявність такої вагомий документальної бази та її постійна актуалізація, дозволяє стверджувати, що правила та процедури регулювання прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу є чіткими, зрозумілими та доступними для всіх.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Профіль ОНП "Інформаційні технології проектування" розміщений у вільному доступі за посиланням <https://bitly.ws/3duL5>. В СумДУ існує практика оприлюднення проєктів ОНП для обговорення не пізніше ніж за місяць до затвердження на офіційному вебсайті у Каталогі освітніх програм як проєкти до обговорення (<https://op.sumdu.edu.ua/#/>). Пропозиції та зауваження від всіх зацікавлених сторін, щодо ОНП під час публічного обговорення приймаються на поштову скриньку info@job.sumdu.edu.ua або шляхом заповнення гугл-форми (<https://bitly.ws/3duDZ>). Так під час публічного обговорення пропозиції та зауваження приймалися в період з 19.12.2022 по 19.01.2023 за посиланням (<https://bitly.ws/3duKy>). За результатами обговорення ОНП була сформована узагальнена таблиця-звіт щодо врахування побажань стейкхолдерів, оприлюднена на сайті кафедри (<https://bit.ly/3tWoIXf>).

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

ЗВО оприлюднює ОНП відповідно до наказу ректора «Щодо оприлюднення освітніх програм, їх освітніх компонентів та інформації про дотримання Ліцензійних вимог» (<https://cutt.ly/GwZgANch>). Відомості про освітні програми розміщуються на вебсайті СумДУ в каталозі освітніх програм (<https://op.sumdu.edu.ua/#/>), а також на сайті випускової кафедри (<https://bit.ly/48OzNeN>). Освітньо-наукова програма "Інформаційні технології проектування", а також описи усіх освітніх компонентів, включених до неї, розміщені за посиланням <https://bitly.ws/3duL5>

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. До початку навчального року оприлюднити на сайті кафедри інформаційних технологій результати опитувань роботодавців та інших стейкхолдерів стосовно шляхів покращення якості освітньо-наукової програми "Інформаційні технології проектування".

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Враховуючи те, що СумДУ є учасником пілотного проєкту МОН "Популяризація дуальної форми здобуття освіти", гаранту ОНП та викладачам кафедри інформаційних технологій інформувати здобувачів даної ОНП стосовно особливостей дуальної освіти (наприклад, розмістивши необхідну інформацію про дуальну освіту на сайті кафедри).

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Гаранту ОНП "Інформаційні технології проектування" у відповідності до вимог Стандарту вищої освіти зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки другого (магістерського) рівня ініціювати розширення програми фахових вступних випробувань для осіб, які здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями так, щоб забезпечити перевірку набуття особою спеціальних (фахових) компетентностей та результатів навчання, що визначені стандартом вищої освіти зі спеціальності 122 Комп'ютерні науки для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Гаранту ОНП та завідувачу кафедри інформаційних технологій щорічно проводити заходи із популяризації академічної мобільності серед здобувачів, у тому числі тих програм, які не передбачають безпосереднього виїзду за кордон.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Органу студентського самоврядування факультету електроніки та інформаційних технологій протягом навчального року долучитись до проведення заходів з популяризації академічної доброчесності .

Критерій 6. Людські ресурси

1. Викладачам, що залучені до викладання профільних дисциплін на ОНП та не проходили стажування в ІТ-компаніях, пройти таке стажування протягом поточного та/або наступного навчального року для опанування сучасних тенденцій в ІТ індустрії.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Технічним службам забезпечити можливість пошуку магістерських робіт за критерієм спеціальність та/або освітня програма в пошуковій системі репозиторію.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Гаранту ОНП протягом навчального року якомога ширше залучати до процесів моніторингу освітньої програми усіх груп стейкхолдерів, зокрема НПП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Гаранту ОНП ініціювати питання про розміщення в каталозі освітніх програм інформації стосовно затвердження ОНП.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

САВЕНКО ОЛЕГ СТАНІСЛАВОВИЧ